



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Reg. 17.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

REGULA XVII.
DE RECTA INTENTIONE
EXHORTATIO I.

Ostendit rectam in omnibus habendam intentionem.

T H E M A.

Omnia in gloriam Dei facite. 1. Corinth. 10.

V E L

Omnes rectam habere intentionem studeant. Reg. 17.



Celestis Sponsus singulari spon-
sam suam viden-
di desiderio in-
flammat. hinc
eam verbis sua-
vissimis com-
pellat: *Ostendo
mibi faciem tuam.* Cant. 2. Per faciem
verò D. Bernardus serm. 40. in Cant.
intentionem rectam intelligit: quem-
admodum enim in facie binæ sunt ge-
næ, quarum utramque si exhibueris
totam faciem ostenderis: ita pariter
intentio binas quodammodo genas
spirituales continet, quarum utram-
que sibi Dominus ostendi desiderat; ut
totam animæ faciem cernat. Genæ ha-
binæ ex Doctoris melliflui mente, sunt

*res & causa: res est id quod faciendum
suscipimus, opera scilicet quæ quoti-
die peragimus. Causa autem, est mo-
tivum & finis, quo permoti, opera &
exercitia nostra perficimus. Binæ verò
genæ, nunquā non sunt conjungendæ,
ut pulchrè niteant: neque enim altera
sine altera sufficit: si opus fuerit ma-
lum, intentio bonum haud reddet; si
opus extiterit bonum, intentio mala
bonitatem corrumpet, veluti Phari-
sæorum preces, elemosynæ ac jejuniis
edocent; & in fure elemosynæ dante
gratiâ, furtem perpetrante, liquet.
Quando autem ambæ, bonitate sua
sunt præditæ, & simul conjunctæ, miro
præstant nitore; non secus atque in
corpore, dum ambæ genæ suæ gaudent
pulchritudine, facies tota specie &
decoro*

decere emicat. Atque hoc Sponsus divinus insinuare voluisse videtur, dum Cant. 4. bis cum admiratione repetit: *Quam pulchra es amica mea, quam pulchra!* Ut utramque pulchritudinis partem ei inesse significet.

Quomodo autem binas hasce genas, rem scilicet & causam, opus & finem, actionem & intentionem, tam in statu ipso, quam in singulis exercitiis ac functionibus conjugere oporteat; præfenti exhortatione declarabimus.

I. Gena prima, sive res, de qua primo loco agendum est, duo complectitur: ipsum videlicet statum, in quo degimus, & actiones, sive exercitia tam corporalia, quam spiritualia, que in eodem obimus; in utrisque autem sincera intentio requiritur: nam & regula, & perfectio exigit: *Ut rectam intentionem habeamus, non solum circa vitam nostram statum, verum etiam circa res omnes particulares.*

Et primò quidem ordiamur à vitæ stato, in cujus susceptione atque aditu, nihil terrenum, nihil humanum; fluxum, caducumque nihil; sed solum, quod æternum ac divinum est, unice spectetur. Si enim statum religiosum amplecti; ut quietis fruare diebus, atque à cura ac sollicitudine victus & amictus, liber degas; erras in intentione circa vitæ statum, & una genarum tuarum minimè pulchra est; quia maculâ amoris proprii infecta est. Si etiam statum religiosum aggrediare, ut in virum omni tam humaniore, quam sublimiore scientiâ, ac doctrinâ præstantem evadas, atque in eo fine listas; fordosa est gena tua; quia natu-

ralis & humani finis pulvere respergitur. Si mundo relicto, religioni te mancipas; ut vel in sæculo, vel in Ordine, in hominum æstimatione, in honore & ore verferis, rursus nævo non levi facies tua derurpatur; quia vanitatis fuligine tingitur: quam ut eluas, longè alium tibi finem præstituras necesse est. Quemnam verò illum? Si nimirum vitam religiosam aggrediare; ut in ea, Deo tuo obsequium, servitiùmque fidele exhibeas: ut in propriam, & alienam salutem ac perfectionem incumbas: atque ita te totum Deo tuo, in holocaustum gratissimum, perfectissimùmque offeras, ut nihil cogites, quid te deinceps futurum sit; sed totum te Divinæ Providentiæ, ac Superiorum directioni sincerè committas.

Quare, mi Tyro, aut quisquis es, Religiose, qui fortè initio, à fine debito exorbitasti, genamque intentionis tue maculasti; ut maculam detergas, ejusmodi scopum tibi præfigito: Societas JESU, vel quilibet ordo religiosus, disciplinæ vigore florens, a tylo est tutissimum, ad quod libens, volensque confugio; ut damnationis æternæ pericula securus evadam. Ordo religiosus, Gymnasium & Schola omnium virtutum est; in quam à Deo optimo parente missus sum, ut omnigenam virtutem, diligens discipulus addiscam, eaque ex cultus Deo meo mirificè placem. Ordo religiosus, paradus est, in quo à Deo plantatus sum, non ut cum Eva serpentem blandientem ac decipientem audiam; verum ut, aut innocentiam, quam habeo

V u s illam,

illam, conservem; aut si perdidim; quantum licet recuperem; ac poenitentia, operumque bonorum fructus copiosos proferam. Ordo religiosus, terra sancta est, in quam translatus sum ex Aegypto; de qua verè dici potest: *Solve calceamenta de pedibus tuis, terra enim, in qua stas, terra sancta est.* Solvam igitur calceamenta passionum & vitiorum terrenorum; & in sanctitate ac iustitia serviam Deo meo, omnibus diebus vitae meae. Ordo religiosus stadium est, in quo sic curram, ut comprehendam: palastra est, arena est, campus est, in quo contra Mundum, Carnem, Daemonem, peccatum, haesim, perfidiam & idololatriam decertabo; & qua docendo, qua perorando, qua exhomologes excipiendo, aliisque charitatis opera exercendo, animas lucrari & in caelestem patriam devehere allaborabo. Denique Ordo Religiosus caelum quoddam est, ad quod me Dei misericordiae gratia singularis extulit, ut in eo vitam angelicam ducam; in ejus cognitione & amore proficiam; illum indefinenter laudem & glorificem; atque ita beatitudinem quandam modò aspicer, in terris; eandem postea perfectus in caelesti gloria aeternum continuaturus. Haec tua sit intentio, mi Religiose, pro statu tuo: Sic enim, cum & res, id est Ordo Religiosus, & causa seu finis, sit rectus & bonus, utraque gena tua pulchra erit.

Deinde lustrato jam statu, ad status functiones & exercitia descendamus. Hic rursus utramque genam Sponsi caelesti ostendere oportet, & quidem

pulchram, speciosam, sine macula aut ruga; idque in omnibus particulis rotius diei actionibus: ut oculi nostri semper sint ad Dominum: *Scienti oculi servorum, in manibus Domitorum, ita oculi nostri ad Dominum Deum nostrum.* Actiones verò nostrae particulares sunt, quas indes ex ordinis praescripto perficimus. Novit actiones suas Tyro, novit Veteranus. Tyronis est orationi mentali & vocali insisteret; Missa sacrificio cum devotione interesse; sensus mortificationis freno cohibere; consuetudines pravas in circulo acquisite debilitare, & corrigere; inclinationes, propensiones, passionis inordinatas, domare ac cohibere, superare vitia; etiamque in finem operis poenosa animo libenti subire, ut ab externis hisce, interiora adjuvetur. Deinde opera externa humilitatis, promptitudine magna exercere atque in illa humilitatem internam quærere, animo prono & alacri, reprehensiones publicas & privatas acceptare; propriaeque palam profiteri culpam, ut haec ratione, interiorum patientiam, mansuetudinem, animi demissionem & ignominiarum amorem addiscat. Religiosi veterani munia sunt, praeter orationis, meditationis, sacrificii stata tempora, poenitentes pro tribunali sacro audire, pro concione dicere, variisque modis zelum animarum exercere. Res haec & actiones omnes bonitate sua sunt praeditae; quas si purè Dei amore agamus, causa quoque & intentio sua bonitate gaudet: atque ita gena utraque est pulchra, Deoque perplacet: accumsponsa dicere licebit illud Cant. 7. *is*

portis nostris omnia poma nova & vetera dilecte mi servavi sibi. Omnia enim illa opera sunt veluti poma dulcia, & fructus suaves, gratique divino palato quando illa in portis, id est in operationis initio offeruntur, & à Deo cum affectu suavissimo degustantur. Et quidem poma vetera servamus Christo, cœlesti Sponso, quando mortificationem veteris hominis, ejusque vitiorum, & pravaram cupiditatum rectâ intentione aggredimur: poma vero nova eidem servamus, quando in novitate vitæ ambulamus, & obedientia, humilitati, ceterisque virtutibus & actionibus etiam ad iaphoris sinceram intentionem præfigimus.

II. Gena altera ex mente D. Bernardi, est causa, seu motivum, aut intentio ipsa & finis, ob quem opera nostra peragimus; hæc verò intentiones possunt esse variae, ob varia motiva, quorum unum altero est præstantius: non secus atque in horto, flos flore, & herba una, altera est excellentior: atque ita similes reddimur genis Sponsi, de quibus Sponsa Cant. 5. *Gena illius sicut arcola aromatum, consistit à pigmentariis.*

1. Motivum primum est, quod respicit & metuit pœnas, aut in hac aut altera vita à Deo infligendas: & hæc est gena servilis: servi enim Domino suo bene famulantur, formidine pœnæ; si igitur dixeris: facio hoc opus, ut ignis purgantis, aut infernalis pœnas evadam; operaris formidine pœnæ; atque iste actus, licet non perfectissimus, licitus tamen est, ac meritorius; cum ad virtutem spei pertineat, quæ non tantum prosequitur bonum, sed fugit eri-

am malum: neque sic agendo peccatum ullum admittitur: nam Concilium Tridentinum sess. 6. c. 8. Sanxit: *Ut si quis dixerit, gehenna merum, per quem ad misericordiam Dei, de peccatis dolendo confugimus, vel à peccatis abstinemus, peccatum esse, anathema sit.* Idem est de operibus peragendis.

Secundum motivum, est spes præmiorum: atque hæc est gena mercenariorum, quorum est heris servire ob mercedem, & respicere ad lucrum. Si igitur in operibus tuis intenderis gloriam cœlestem, propriamque beatitudinem; spe præmii agis; atque hic actus licet non existat perfectissimus, est tamen meritorius, veluti idem Concilium eadem sess. 6. can. 21. definit: *Si quis dixerit justificatum peccare dum intente aterna mercedis, bene operatur, anathema sit.* Eâ enim intentione operabatur quoque Vates Regius, vir secundum cor Dei, velut ipse de se testatum reliquit: *Inclinavi cor meum ad faciendas justificationes tuas in aeternum, propter retributionem.* Psal. 118. 112. Pari modo fidelissimus Dei servus Moyses, teste Apostolo Hebr. 11. 25. *Magis elegit affligi cum populo Dei, quam temporalis peccati habere jucunditatem: majores divitias asimans, thesauro Aegyptiorum, improprium Christi: aspiciet enim in remuneratione.* Quod si tamen quis tali operaretur intentione, ut nisi pœnas aeternas formidaret, aut aeterna in cœlo præmia expectaret, non esset legæ Dei servaturus. Talis plus quam servilis animus, nõ mereretur profectò aeternam retributionem, sed pœnam. Merebitur tamen, retributionem, si voluntatem

Vu 3 peccan-

peccandi exclusit; & cum spe præmii ac retributionis, in statu gratiæ ad servanda Dei præcepta sese incitavit. Quo sensu D. Augustinus in Psal. 120. allerit: *Quando facis bonum opus, propter vitam æternam fac: si ideo facis, securus facies: hoc enim mandavit Deus.*

3. Motivum tertium amorem Dei & beneficia ejus ex amore in nos descendit respicit. Hoc innuit S. Ignatius in regula, dum ait: *Propter charitatem, & propter eximia beneficia, quibus præveni nos.* Primum propter charitatem, quæ dilexit nos, quam testatur apud Jeremiam c. 31. *In charitate perpetuam dilexisti te.* Quæ charitas perpetua ac maxima, meretur, ut vicissim, ipsum toto corde redamemus, omniaque opera, ex puro erga ipsum amore, præstemus; ejus amorem, laudem, gloriam, beneplacitum ac gustum unice intendendo in omnibus. Deinde propter beneficia; quæ ad amorem inducant; ita tamen, ut magis Donanti, quam donis inhæreamus: neque otiosa fuit ejus in nos charitas: *In charitate perpetua dilexisti te:* ab æterno te diligendo, & innumeris in tempore donis, velut imbre continuo, perfundendo. Ecce anima mea: Deus Pater ab æterno dilexit te, filium suum tibi dando: Filius Dei dilexit te, pro te mortem ignominiosam oppetendo: Spiritus sanctus dilexit te, illuminando, sanctificando, ac tot donis te exornando: Omnipotentia divina dilexit te, creando te & conservando: Sapientia divina & Providentia dilexit te, in omni vita tua te dirigendo: Æternitas divina dilexit te, animam immortalem tibi commu-

nicando: Immenitas divina dilexit te semper tibi præsentia suâ assistendo. O quanta Dei tui erga te dilectio! quanta benevolentia & beneficentia! & quanto mutuo amore digna! Taceo innumera alia beneficia, communia & privata: ut quod sol te illuminet, air ad respirationem conducatur, terra fistenter, ignis calefaciat; animalia, volucres, pisces, plantæ, fructus te nutrant, & vitam, virisque conservent. Taceo beneficia supernaturalia, sancta Sacramenta, verbum Dei, libros sanctos, exempla Christi & Sanctorum; aliaque innumera.

Hæc si serio perpendamus, an non merito, amore reciproco succedamus; ut tantum amatorem nostrum ac benefactorem toto corde redamemus, & omnia ex puro ejus amore faciamus, quo similes Sponsæ evadamus; de qua Sponsus Cant. 4. dixit: *Vulnerasti cor meum, soror mea Sponsa, & quidem, in uno oculorum tuorum.* Claudens nimirum oculum sinistrum timoris & spei, & aperiens dextrum charitatis, quomodo ita vulnerasti, ut oblivisci tui nequeam; quemadmodum vulneratus, vulneris sui non obliviscitur?

Quamquam ex ultimâ hæc & perfectiore intentione ordinari Religio perfectionis cupidus agendum est: nonnunquam tamen etiam aliis, licet imperfectioribus, motivis, fulcire mentem expedit: ejusdem sententiæ est S. Ignatius; qui, licet filios suos, tanquam genuinos aquilæ pallos altis evolare, sublimiorique intentione operari desideret, fatetur tamen, quod & hinc jurari debeant scilicet metu,

pœnæ, ac spe præmii: dum præsertim
vehemens ac periculosa peccandi oc-
casio se offert: aut arduum quoddam
aggrediendum est opus. Declaremus
exemplis. 1. Si gravissima te infester
tentatio carnalis: ad pœnæ metum
convola: *Memorare novissima tua, &
in æternum non peccabis.* Aut dic cum
Isaia: *Quis poterit habitare de vobis cum
ignis devorante, & cum ardoribus sem-
piternis?* 2. Si Tyrannus, sub inter-
minatione gladii aut relictis, ortho-
doxam cogat abnegare fidem, aut ad
aliud flagitium potenter instiget: Dic:
*Nihil timeo eos, qui occidunt corpus, &
post hæc, non habent amplius, quod fa-
ciant; sed timeo eum, qui postquam oc-
ciderit, & corpus & animam perdere po-
test in gehennam.* 3. Si amor mundi, &
rerum terrenarum te sollicitat ad re-
spiciendum retro, ac deserendam vo-
cationem tuam: atque amore Dei su-
perare nequeas; vince metu pœnæ;
ingeminando sæpius minas æterna
Veritatis: *Nemo mittens manum ad
aratrium, & respiciens retro, aptus est re-
gno Dei.* 4. Si intensos patiãre febris
æstus, aut acutissimos calculi, denti-
tium, stomachi, capitisve dolores; spe
præmii cœlestis te anima; cum Paulo
ingeminans: *Non sunt condigna passio-
nes huius temporis ad futuram gloriam
quæ revelabitur in nobis.* 5. Si ingen-
tes sustineas persecutiones, confusio-
nes, humiliations, degradationes, de-
tractiones, accusationes falsas, aliãve
tribulationes: spe præmii te excita
cum dicto Apostolo: *Momentaneum
& leve tribulationis nostra, supra mo-
dum in sublimitate, æternum gloria pou-*

us operatur in nobis. 6. Graves &
assiduos si cogaris exantlare labores,
aut corporales, ab ortu diei ad occa-
sum circumcurfando, sudando, corpo-
ris vires fatigando & atterendo; aut
spirituales, dies integros in exhomo-
logeteris sedendo & pœnitentibus
noxas remittendo, in Gymnasiis do-
cendo, ex ambone ad populum peror-
ando, excita animum spe mercedis
cœlestis: *Ego ero merces tua magna ni-
mis:* aut cum Hieronymo exclaman-
do: *Nullum tempus longum, nullus labor
durus videri debet; quo gloria æternita-
tis acquiritur.*

Hæc igitur ratione, metu pœnarum
& spe præmiorum juvari nos oportet:
non tamen decet, huiusmodi intentio-
ne tanquam primariã acquiescere; sed
ea ad amorem Dei attollenda est; Un-
de si interrogemur: quare memoriã
pœnarum, excitemus in nobis horro-
rem peccatorum; respondebimus; id
nos facere, ne excidamus ab amore
Dei. Item si petatur, cur memoriã præ-
miorum, utamur in arduis, reponem-
us; ne difficultatum vi ab amore Dei
retrahamur; aut impediamur in iis,
quæ ad Deum nos ducunt: Simili mo-
do Sponsa se juvabat Cant. 8. asserens:
*Lava ejus sub capite meo, & dextera il-
lius amplexabitur me. Lava est timor
pœnarum, caput, seu intentionem no-
stram sustentans: dextera est spes præ-
miorum, annexam habens charitatem,
quã Deus nos amplexatur.*

Quapropter, Charissimi, ad hoc
semper viribus cunctis connitamur, ut
ambas genas nostras, Christo Domino
Sponsõ amantissimo, pulchras exhi-
beamus.

beamus. 1. *Rem*, id est statum, in quo Providentia Divina nos collocavit-purissimâ divinâ gloriâ intentione, amplectendo; ut in eo, veluti asylo, Gymnasio, paradiso, terra sancta, stadio, campo, celo sanctè ei deserviamus eumque laudemus & glorificemus. Actiones verò particulares, statui consentaneas, tam in se bonas, quàm adiphoras rectissimâ divinâ gloriâ intentione, ad Deum dirigamus: licet in arduis tentationibus nos metu peenarum; & in laboribus difficilibus, spe

pramiorum adjuvare ac sustentare valeamus. 2. *Causam*, id est intentionem; non more servorum, aut mercenariorum, sed more filiorum aut spoufarum, ex puro Dei amore concipiamus: tum quoniam ipse tanquam summum & infinitum bonum dignissimus est; tum quoniam tot tantisque nos beneficiis cumulavit; adeoque æquissimum est; ut nos totos & omnia opera nostra, ei ex amore sincerissimo rependamus.



EXHORTATIO II.

De intentione simplici & multiplici.

T H E M A.

Si oculus tuus simplex fuerit; totum corpus tuum lucidum erit. Matth. c. 6. 23.

Vel ex Regula.



oculus tuus. Matth. 6.

Hristus Dominus Redemptor noster aptè oculum hominis cum lucerna comparat, dicens: *Lucerna corporis tui est quem admoldum enim lucerna in tenebris præcedit, illuminat, ac viam commonstrat: ita quoque oculus noster, tanquam lux & dux lucem præbet, ducatum præstat, semitamque ostendit. Si oculus tuus simplex fuerit: id est llnus, purus, candidus, mundus totum corpus tuum, lucidum erit: & quasi totum oculatum: præviâ enim luce & di-*

& directione oculi, omnes actiones tuas recte obibis. Si autem oculus tuus fuerit nequam, Græcè πονηρός, malus, male affectus, & vitioso humore imbutus, ideoque impurus & obnubilatus: totum corpus tenebrosum erit: luce enim & duce, oculi nimirum illustratione & directione caret. S. Augustinus L. 2. de serm. Domini c. 21. Oculum existimat significare intentionem. Cui consentit Magnus Gregorius L. 28. Moral. cap. 6. Quid per oculum, ait, exprimitur, nisi opus suum præveniens cordis intentio, quæ priusquam se in actione exerceat, huc iam, quod appetit, contemplatur? Et quid appellatione corporis designatur, nisi unaqueque actio, qua intentionem suam, quasi intuentem oculum sequitur? Lucerna itaque corporis est oculus, quia per bonæ intentionis radium, merita illustrantur actionis. Oculus corporis corpus, oculus intentionis intellectum & mentem movet, regit, & quocunque lubet, inflectit: & si purè Deum respiciat, opus ex ea manans (intellige si in se bonum fuerit, aut certe non malum) totum purum, sanctumque erit: si oculus intentionis, impuritate, aut vitio laboret, opus ex ea procedens, licet alias in se bonum, malum, impurum, vitiosumque evadet: veluti Christus toto hoc capite 6. in orationibus, elemosynis ac jejuniis Phariseorum ostendit.

Quomodo igitur oculum intentionis simplicem, Religiosis habere conveniat, in hac exhortatione patefaciemus.

I. Si oculus tuus simplex fuerit, totum corpus tuum lucidum erit. L. c. Nihil oculo intentionis puro ac simplici esse Deo gratius; nihil magis amorem Sponsi cælestis erga Sponsam conciliare; ipse testatur Cant. 4. Vulnerasti cor meum, soror mea Sponsa, vulnerasti cor meum, in uno oculo tuorum: tanquam si diceret: quia clausisti oculum sinistrum, qui respicit pœnam æternam, quod est fervorum; & qui respicit præmia æterna, quod est mercenariorum, & uno oculo dextro, me purè respexisti, quod est filiorum & sponsarum, cor meum, veluti amoris sagittâ petiisti, & vulnerasti. Hoc uno oculo dextro, Deum respicere & cor ejus vulnerare nos voluit S. Ignatius, dum præscripsit in regula: id semper in eis (actionibus particularibus) sincerè spectantes, ut serviant & placeant, divinæ bonitati propter seipsam. Hic est oculus simplex: hæc est intentio purissima: servio Deo propter Deum, facio hoc opus propter Deum; quia Deus sic vult: quia Deo placet, quia ob imensam suam bonitatem dignissimus est, ut ejus honori fiant omnia: quia tantus est, tantaque bonitatis, ut si cœlum non sit, nec sint inferi; solus tamen dignissimus sit, cui omnes Angeli, cui gens humana, cui quidquid creatum est, serviat, quàm accuratissimè. O quantum bonum est, servire & placere divinæ bonitati! Quid illi purius, quid sublimius, quid excellentius? Quocirca bene S. Chrysostomus L. de compunct. dixit: Si omnino dignus fueris aliquid agere, quod Deo placeat, & aliam adhuc, præter hoc

Xx ipsum,

I.
Intentio
simplex.

ipsum, quod placere meruisti, mercedem requiris, verè ignoras; quantum bonum sit placere Deo: si enim scires, nunquam aliud, extrinsecus mercedis aut muneris expecteres.

Hoc oculo simplici & purissimo Deus usus est in omnibus operibus suis; non enim habere potuit oculum fervilem timoris: quid enim timebit, cui malum appropinquare non potest: nec oculum mercenarii, sive spei, quoniam bonorum nostrorum non eget, sed oculo puri amoris respexit omnia; nihil intendens nisi seipsum; nihil quarens, nihil desiderans, nisi gloriam suam, & bonitatis suae manifestationem. Cur enim Deus cælum & terram, & omnia quæ in eis sunt, creavit? conservavit, gubernavit; nisi ad majorem gloriam suam: id est, nisi ut infinitam, potentiam, sapientiam & bonitatem suam manifestaret? *Gloria Domini plena est terra: Et cæli narrant gloriam Dei, Psal. 118.*

Hunc simplicem & purissimum oculum filialis amoris erga Patrem, semper & in omnibus apertum tenuit, Redemptor noster Christus: Cur enim tot labores subivit, tot prodigia patravit; tot itinera Evangelii annuncian- di causâ confecit? *Non quaro gloriam meam, inquit, sed ejus, qui misit me, Patris. Joan. 8. 50.* Cur tantâ alacritate ad passionem mortemque provolvit? *Ut cognoscat mundus, quia diligo Patrem: surgite, eamus hinc.* Cur in passione sua tantopere exinanivit se, tamque profundè sese depressit, ac humiliavit; nisi ut Patrem cælestem exaltaret? Cur tam mira ac stupenda

toleravit & fecit, nisi ut quantum esset gloria divina precium atque estimatio, hominibus amore proprio excecatis demonstraret? Hinc ipso nato concinunt Angeli: *Gloria in excelsis Deo.*

Ejusmodi simplici, puroque oculo Hebraeus Rex David Deum in sacrificiis, laudibus, & aliis operibus respiciebat: *Oculi mei semper ad Dominum.* Non ad creaturas, non ad patria, non ad supplicia; sed ad Dominum; cui gratis ac purè servire ac propter bonitatem suam placere cupio. *Voluntariè, inquit alio loco, sacrificabo tibi, & confitebor nomini tuo, quoniam bonum est. Psal. 53. 8.* Id est, nulla alia de causa, nisi quia bonum est. *Quare voluntariè, interrogat Augustinus in Psal. 53. Quia gratis amo, quod laudo: laudo Deum, & in ipso laude gaudeo; ipse laude gaudet: gratuitum sit & quod amatur & quod laudatur: quid est gratuitum? Ipse propter se, & non propter aliud, quod mihi dedit; non propter divitias, non propter honores, non etiam ad spiritualia bona gratia & gloria; sed quoniam bonum, id est, propter seipsum.*

Non absimilis erat oculus S. Francisci de Sales; cujus hæc sanctissima, rectæ intentionis erant suspicia: *O quam bonum est, non vivere nisi Deo? Non operari nisi propter Deum? non delictari nisi in Deo! si vel pilum affideris in me deprehenderem, qui vel a Deo non oriretur, vel ad Deum non referretur, eum quanto citius evellem.* In prax. spirit. p. 4. c. 13. Sancta quoque Maria Magdalena de Pazzis in

uno oculorum vulneraverat cor Spon-
si; ardentissimus è corde vibratis
sagittis: *Si crederem, inquiebat, me
nisi verbo solo dicto, ob alium finem,
quam ob amorem Dei, etiamsi non esset
ejus offensâ, posse evadere Seraphinum,
naquam illud dicerem.* Lancicius O-
pusc. spir. tom. 2. p. 148.

Hicigitur & noster sit intentionis
oculus, purus & simplex; amemus
Deum, laudemus Deum, serviamus,
operemur, laboremus, studeamus
Deo, non propter aliud; sed propter
ipsum; quia bonus & summè bonus
est, & omni amore; laude at glo-
ria dignissimus; Curemus, ut ipsi gu-
stum suavem demus, cor ejus recre-
mus & solatio afficiamus, atque in
odorem suavitatis, actiones nostras
tanquam suaveolens thymiana offe-
ramus; cui omnia opera bona nostra
saspida sunt & suavia. Ita S. Augusti-
nus Tract. 9. de util. jejunii cap. 5.
jubet dæmoni à jejunio revocanti,
respondere: *Exerceo me (jejuniis)
de de me penas, ut placeam oculis
ejus, ut deleam suavitatem ejus.* Nec
per hoc quidquam præmii cœlestis
deperdes: nam ut docet S. Chryso-
stomus hom. 5. in Epist. ad Rom.
*Majus tibi est merces, si citra mercedis
spem feceris: imò eò plus lucraberis,
quò minus lucrum quaeris: quan-
tùm enim Filius superat dignitate
servum, & mercenarium; tantùm
quoque ejus opera ex amore erga
Patrem præstita excellunt; præmi-
um enim servorum, ex timore ope-
rantium, est quasi stanneum; mer-
cenariorum ex spe præmii laboran-*

tium, est quasi argenteum: filiorum
verò ex amore procedentium, est plus
quàm aureum; & lapidibus pretiosis
intextum.

II. Quanquam oculus intentionis,
simplex & purus esse debet, multiplex
tamen simul esse potest, ex variis in-
tentionibus, uni fini amoris Dei sub-
ordinatis, contextus: atque ita erit in
intentione multiplicitas & simplici-
tas; similisque erimus Sponsa, de quo
Sponsus ait Cant. 4. *Oculi tui colum-
barum: Oculi,* refer id ad intentio-
nes multiplices: *columbarum,* refer
ad simplicitatem: columba enim ocu-
lis puris & simplicibus parem suum
diligit, ut sponsum retinet, nullique
alteri adhæret: opera hujusmodi mul-
tiplici simplicitate intentionis ornata;
velut gemmæ sunt, variis pulchritu-
dinibus & proprietatibus conspicuæ.
Modum eas conjungendi apud varios
sanctimoniarum opinione claros reperi-
re est.

Venerabilis Pater Martinus Stre-
donius, vaticinio de flore & prospere-
ritate Domûs Austriacæ celebris; ut
cap. 13. vitæ ejus legitur, quò in con-
spectu Dei opera comparerent illu-
striora, intentiones multiplicare so-
lebat. 1. Orandum mihi nunc est, in-
quiebat, ex obedientia: obsequar ut
sim *obediens?* Sed & orabo ut Deum
confitear *fidelis.* 2. Ut ab eodem sa-
lutis auxilia obtineam, *Sperator.* 3.
Ut ad eundem super omnia diligen-
dum inflammer, *Amator.* 4. Ut
eundem adorem & colam, *Religiosus.*
5. Ut eum Patrem recognoscam, *Pater
filius.* 6. Ut eundem Domino subiciar,
XX 2 *Servus*

II.
Intentio
multiplex

Servus natus. 8. Ut ei gratias pro beneficiis agam, *gratus cliens.*

Idem ad sacram synaxin aditurus, agebat: Accedam ad mensam Eucharisticam. 1. Ut pane vitæ, animam meam vivificem. 2. Ut ignorantia mea, à præfente sole justitiæ, lumen mutuem. 3. Ut concupiscentiæ ardores extingam. 4. Ut malitiæ meæ duritiem, ejus bonitate expungam. 5. Ut mihi & proximis vivis remissionem peccatorum obtineam. 6. Ut fidelibus piè defunctis, ad visionem Dei, quam primum obtinendam, præstem suffragium.

Venerabilis Pater Nicolaus Lancicini Opusc. XI. c. 2. Opus majoris meriti fore docet, si offeratur, propter plures fines supernaturales subordinatos præstantissimo fini amoris divini, scilicet purè propter Deum super omnia amatum: hoc modo & praxi: Sanctissime & Dilectissime Domine Deus & Pater meus, ego volo hoc facere, vel dicere, vel omittere. 1. Ex puro amore Tui, seu propter Te super omnia amatum. 2. Ut divino præcepto tuo obediam. 3. Ut me vincam & mortificem. 4. Ut pro peccatis satisfaciam. 5. Ut te quam maximè colam & glorificem: ut gustum & consolationem tibi tribuam &c.

Jejunandum mihi est, sed quo sine? 1. Ut me affligam, patiârque aliquid pro Christo. 2. Ut tuear castitatem, statui meo congruentem. 3. Ut servem sanitatem, quò melius Deo serviam. 4. Ut animam disponam orationi, inspirationibus divinis, SS. Eucharistiæ possidie suscipiendæ, 5. Ut somitem

vitiorum subtraham. 6. Ut satisfaciám pro excessu in cibo, potu, aliisque delictis. 7. Ad gloriam majorem Dei, & gustum ejus; quo ipsius bonitati placeam.

Studendum mihi est; sed puro, simplicèque intentionis multiplicis exemplo. 1. Ut veram sapientiam consequar, non plausum, non lucrum. 2. Ut eum devitem, pravæque declinem confortia. 3. Ut juvem patriam, Rempublicam. 4. Ut aptum me reddam instrumentum, ad quodvis munus, ad quod Deus vocavit. 5. Ut Deum quam maximè glorificem. Hæc methodo si procelleris, noveris ex mente Theologorum te quamcumque virtutem formaliter attingere, cujus motivo inclatus, in eam tendis: v. g. si elemosinam largiaris pauperi, ex commutationis affectu, actus est misericordiarum: si ut pro peccatis satisfacias; actus est penitentia; si ex motivo amoris Dei, eum in paupere intuendo, actus est flagrantis charitatis. Quare facile perspicias, quot virtutum margaritas pretiosas, quot meritorum coronas inmarcescibiles lucrari, nullo negotio valeas; si artem hanc simplicis & multiplicis intentionis in praxi tetigeris.

Verum adverte demum omnia dirigenda ad Deum velut ultimum finem, Deumque unice querendum in omnibus. Id verbis illis insinuatam voluit S. Ignatius: *In omnibus querant Deum.* 1. In omnibus operibus, licet multiplicibus & diversis, intellectu & affectu Deo uni inhæreant, ut cor à Dei præsentia non abstrahatur. *Dilectus*

meus mihi & ego illi. Cant. 2. Ego dilectus meo, & ad me conversio eius. Cant. 7. Quemadmodum dilectus meus ita mihi intendit, meumque commodum querit, ac si nulli alteri rei intenderet; ita me par est, illi soli intendere, & illum solum querere: assiduâ cogitatione & affectione illi conjungi, etiam in rebus & negotiis, ac si solus essem & in otio vereretur. 2. In omnibus querant Deum. At in quibus? In omnibus, cogitationibus, intentionibus, affectibus, desideriis, verbis, operibus, studiis, conversationibus, & omissionibus, unum Deum, ejusque gloriam, beneplacitum, delectationem & gustum spectent: in illo solo absorpti, nec ad alia diffusi; ita ut non magis consolationem, quam desolationem; commodum, quam incommodum, honorem, quam infamiam requirant. More Beatorum in caelis, qui seipsum dimissis, totaliter affectu in Deum tranferunt. 3. In omnibus querant Deum: tanquam rem suam: unusquisque quod suum est querit; aliena non curat: Deus autem noster est: Nam iste Deus meus & glorificabo eum; Deus Patris mei, & exultabo eum. Exodi c. 15. 2. Nos verò illius, & omnia nostra, non nostra, sed illius sunt: nos igitur quae nostra sunt queramus, scilicet Deum: & aliena, scilicet omnia nostra, quae illius sunt, ipsi curanda relinquamus. Hac ratione sive vita, sive salus, sive quicquid aliud in tuto collocabitur, & perfectissime custodietur: si enim vitam meam, aut commodum meum, in manu mea haberem, possem perdere: at voluntati Dei commissa, non

amittam: nam quod ipse dixit de animabus Joan. c. 10. 28. Non rapiet eas quisquam de manu mea: ad omnia debet extendi. Ergo intentione nostrâ solum respiciamus & queramus Deum; sic enim omnia aliena servabimus.

Denique 4. In omnibus querant Deum; non seipsum, non illud, quod Deus non est, aut quod non est Dei; quia ibi illum haudquaquam reperient; quemadmodum sponsa experta est. Cant. 3. In lectulo meo quasi vi, quem diligit anima mea: quasi vi & non inveni. In lectulo meo, id est in propriis commoditatibus, in otio, in quiete corporis, in sensuum inordinationibus, quasi dilectum; & non inveni. Quasi vi eum per noctes: scilicet in honoribus & exultationibus huius saeculi caliginosi; ad quae lumen gratiae Dei non dirigit; sed caligo mundi fastuosi: & non inveni. Quasi vi eum per vicus & plateas civitatis: id est in curiositate, in vana gloria, & hominum complacentia: & non inveni. At, paululum cum pertransissem (ista omnia) inveni, quem diligit anima mea. Non in creaturis, sed in ipso Deo; & in laboribus, crucibus, studiis, ad ipsum dirigentibus.

Sed nequaquam ad simplicitatem & puritatem intentionis praedictam pertingemus, nec Deum sincerè queremus, nec feliciter inveniemus, nisi antè praestiterimus, bina illa à S. Ignatio requisita, tanquam media convenientissima. 1. Exuentes se amore omnium creaturarum. 2. Ut affectum univèrsam in ipsarum Creatorem conferant eum in omnibus amando, & omnes

*in eo, juxta sanctissimam & divinam
ejus voluntatem.*

Quæ cum ita sint, Dilectissimi,
Lucerna corporis tui est oculus tuus: si
oculus tuus fuerit simplex, totum cor-
pus tuum lucidum erit. L. c. Studea-
mus oculum hunc simplicis & puræ in-
tentionis semper tenere apertum; in
omnibus id semper sincerè spectantes,
ut serviamus & placeamus Divina
Bonitati, propter seipsam: id est pro-
pter infinitam suam bonitatem: Ipse
enim est ipsa plenitudo & univèrsitas
omnis boni: à quo omnia dulcia tra-
hunt suam dulcedinem; omnia pul-
chra suam pulchritudinem, omnia lu-
cida suum splendorem, omnia viven-
tia, vitam, omnia sentientia sensum,
omnia moventia motum, omnia in-
telligentia cognitionem, omnia per-
fecta perfectionem, omnia denique
qualicumque modo bona, suam boni-
tatem. Hoc infinitum omnis bonita-
tis pelagus unice intendamus, specta-
mus, quæramus, secundùm exemplar
ipsiusmet Dei, Christi Domini, Davi-
dis & aliorum Sanctorum, atque ita

oculus noster purus & simplex erit.
Deinde simplicitati intentionis, mul-
tiplicitatem, amoris divino subordina-
tam, non raro conjungamus, variis
variarum virtutum gemmis opera no-
stra illustrando, exemplo P. Stredonii,
Lancicii, & aliorum. Ultimè ta-
men semper Deum unum in omnibus
quærendo; *in omnibus*, licet nego-
tiis & actionibus disparatis ac diver-
sis: *In omnibus*, cogitatis, dictis, fi-
ctis: *in omnibus* tanquam rem no-
stram propriam, Deum; non verò
nos ipsos, nostrum honorem, nostram
commoda: sed omnia hæc pertran-
seundo, omnium horum amorem ex-
uendo, eumque in Deum transtere-
do: quod si præstiterimus, cum Spon-
sa Sponsum in uno oculorum nostro-
rum, amorosæ intentionis sagittâ vul-
nerabimus, oculis eum columbinis
semper intuebimur, majorem in cæ-
lis coronam reportabimus; & in om-
nem æternitatem, cor Domini

Dei nostri mirificè exhi-
larabimus.



REGULA